

СТВОРЕННЯ СТАБІЛЬНОЇ СИСТЕМИ БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ В МІСЦЕВІЙ ГРОМАДІ

Максим Ільчишен
м. Кам'янець-Подільський

Установчий захід для грантерів конкурсу «Інтеграція первинної і вторинної безоплатної правової допомоги на рівні територіальних громад», 16-17 лютого 2016 , Ramada Encore Kiev

Правова основа

- **Частина перша статті 59 Конституції України** *“Кожен має право на правову допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно.”*
- **Закон України «Про безоплатну правову допомогу»;**
- **Пункт 39 частини 1 статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»** (компетенція сільських, селищних, міських рад щодо створення відповідно до закону за рахунок коштів місцевого бюджету установ з надання безоплатної первинної правової допомоги, залучення в установленому законом порядку фізичних чи юридичних осіб приватного права до надання безоплатної первинної правової допомоги);
- **Стаття 38-1 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»** (Повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері надання безоплатної первинної правової допомоги)

Правова основа

- Наказ Міністерства юстиції України 28.03.2012 № 483/5 «Про затвердження Типового положення про установу з надання безоплатної первинної правової допомоги»;
- Наказ Міністерства юстиції України 15.06.2012 № 891/5 «Про затвердження Порядку та критеріїв залучення органами місцевого самоврядування юридичних осіб приватного права до надання безоплатної первинної правової допомоги»;
- Наказ Міністерства юстиції України від 21 вересня 2011 року № 3047/5 «Про затвердження Порядку роботи громадської приймальні з надання безоплатної первинної правової допомоги»;
- Наказ Міністерства освіти і науки України № 592 від 3 серпня 2006 року «Про затвердження Типового положення про юридичну клініку вищого навчального закладу України».

Види безоплатної правової допомоги

Безоплатна первинна правова допомога

- 1) надання правової інформації;
- 2) надання консультацій і роз'яснень з правових питань;
- 3) складення заяв, скарг та інших документів правового характеру (крім документів процесуального характеру);
- 4) надання допомоги в забезпеченні доступу особи до вторинної правової допомоги та медіації.

Безоплатна вторинна правова допомога

- 1) захист;
- 2) здійснення представництва інтересів осіб, що мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами;
- 3) складення документів процесуального характеру.

Потреба у первинній правовій допомозі

(приклад Кам'янець-Подільського МЦ БВПД за підсумками II півріччя 2015)

Провайдери безоплатної первинної правової допомоги

- 1) органи виконавчої влади;
- 2) органи місцевого самоврядування;
- 3) фізичні та юридичні особи приватного права;
- 4) спеціалізовані установи;
- 5) громадські організації та об'єднання;
- 6) юридичні клініки вищих навчальних закладів;
- 7) pro bono-адвокати та юридичні компанії

Шляхи забезпечення потреби у БППД

- Створення спеціалізованої (комунальної) установи з надання безоплатної первинної правової допомоги;
- Проведення конкурсу серед суб'єктів приватного права щодо їх залучення до надання безоплатної первинної правової допомоги;
- **Налагодження взаємодії з громадськими організаціями;**
- **Налагодження взаємодії з адвокатами, юридичними компаніями, що працюють PRO-bono;**
- **Налагодження взаємодії з юридичними клініками вищих навчальних закладів**

Взаємодія елементів системи БПД

Типовий план впровадження

- Аналіз стану забезпечення права осіб на БПД;
- Аналіз ресурсної спроможності громади до створення спеціалізованої установи чи проведення конкурсу для суб'єктів приватного права

Продукт – модель надання безоплатної первинної правової допомоги

- Інформаційна кампанія в ЗМІ спрямована на формування позитивного сприйняття процесу усіма стейкхолдерами;
- Розроблення цільової програми надання безоплатної правової допомоги у громаді;
- Створення робочої групи з розробки пакету правових актів, що регулюють надання БППД в громаді

Продукт – комплекс документації

- Обговорення, погодження, коригування, опублікування розроблених проектів правових актів;
- Внесення розроблених проектів на розгляд місцевої ради;
- Прийняття органом місцевого самоврядування відповідного рішення

Продукт - одна з моделей БППД згідно статті 12 Закону України «Про безоплатну правову допомогу»

Заходи впровадження системи БПД залежно від обраної моделі

Спеціалізована установа з надання БПД

- ❑ державна реєстрація;
- ❑ постановка на облік в органах ДФС, включення до реєстру неприбуткових установ і організацій;
- ❑ відкриття рахунків в органах ДКСУ;
- ❑ розроблення кошторису;
- ❑ розроблення плану асигнувань;
- ❑ затвердження штатного розпису;
- ❑ відкриття установи;
- ❑ інформаційна кампанія;
- ❑ налагодження ефективної взаємодії

Конкурс на залучення суб'єктів приватного права

- ❑ підготовка конкурсної документації;
- ❑ створення конкурсної комісії;
- ❑ розроблення Типового договору з переможцем конкурсу;
- ❑ оголошення конкурсу
- ❑ визначення переможця;
- ❑ укладення договору;
- ❑ моніторинг виконання умов договору;
- ❑ інформаційна кампанія;
- ❑ налагодження ефективної взаємодії

Ключові меседжі інформаційної кампанії

Для органів місцевого самоврядування

- Розвантаження органів та посадових осіб від функцій надання БПД;
- Підвищення авторитету органів влади та МС;
- Зняття соціальної напруженості у громаді;
- Гарантована якість послуг/ допомоги;
- Фахова допомога органам МС;
- Можливість оптимізації структури і штату виконавчих органів МС;
- Підвищення рівня правової обізнаності та правосвідомості.

Для громадян

- Гарантована можливість отримання БПД;
- Гарантована якість послуг/ допомоги;
- Підвищення правової обізнаності;
- Підвищення рівня законності в діяльності органів МС, їх посадових осіб

**ДЯКУЮ
ЗА УВАГУ**